

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za pol leta 50 lir, za četrt leta 25 lir, mesečno 9 lir. Plača in toži se v Ljubljani

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ulica 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

Izhaja vsak torek in petek**Ljubljana, torek 17. oktobra 1944****Preis - Cena L 0'80**

Naredba o mobilizaciji gospodarstva na Jadranskem primorju

Vrhovni komisar za Jadransko primorje je izdal naredbo o mobilizaciji gospodarstva na Jadranskem primorju, katere bistveno vsebino v naslednjem podajamo:

Vse surovine in prvine se morajo dovajati vojnemu gospodarstvu, proizvajalna sredstva se smejo uporabljati le v vojnovne namene, trgovina sme služiti le tem namenom in preskrbi prebivalstva. V podrobnostih se bo uporaba, predelava in prodaja surovin, kakor tudi razdelitev obrtnih proizvodov med prebivalstvo urenila z izvršnimi navedbami, ki bodo vsebovale tudi druge, za izvedbo te naredbe potrebne določbe.

Zadrževanje, skrivanje ali uničenje prehranjevalno ali vojnovnih surovin ali izdelkov se kaznuje s smrtjo ali robijo najmanj petih let ter z denarno kaznijo neomejene višine. — Uporaba surovin v ne vojnovne namene in zvišana pridobitev ali dodelitev z nerazumnimi podatki se kaznuje z robijo najmanj dveh let in neomejeno denarno kaznijo. Obenem s temi kaznimi se lahko odredi trajna ali začasna zatvoritev obratov, odvzem obrtnega lista in zaplenba surovin, pomožnih sredstev in izdelkov.

Opozorilo delodajalcem

Vsi delodajalci morajo izpolniti pripisane formularje ter jih vrniti ali svojemu združenju ali Pokrajinski zvezi delodajalcev do srede 18. t. m. ob 12. uri.

Glede izpolnjevanja formularjev se je držati naslednjih navodil:

1. Formularje morajo izpolniti tudi oni delodajalci, ki nimajo zaposlenih delojemalcev, torej tudi oni, ki delajo sami;

2. rubrika, ki se nanaša na poklic ali vrsto zaposlitve, se mora izpolniti v nemščini in slovenščini;

3. podatke za družinske člane glede njih zaposlitve je treba dati tudi za one osebe, ki niso polno zaposlene, a delajo več ko 24 ur tedensko.

V interesu delodajalcev je, da ločno izpolnijo vprašalne pole ter jih pravočasno vrnejo.

Pokrajinska zveza delodajalcev.

Plačilo prispevkov za bolniško zavarovanje po novih mezdah razredih

Z ozirom na novo uvedbo 11. in 12. meznega razreda v zavarovanju delavcev in nameščenecv nas je Pokrajinska zveza delodajalcev obvestila:

Ker ima delodajalec pravico do prispevkov za socialno zavarovanje odtegniti delojemalcem (delavcem in nameščencem), sporočamo naslovnim združenjem in Odsedu za obrtništvo, da mora delodajalec v smislu § 35 zakona o zavarovanju delavcev odtegniti na delojemalca odpadajoči del razlike v prispevku, ki je nastal zaradi uvrstitve delojemalca v višji mezdni razred, v enem mesecu, ko plačilo prispevka zapade, t. j. v enem mesecu od prejema plačilnega naloga. Pri onih delojemalcih, ki prejema mesečno plačo, pa v dveh mesecih od prejema plačilnega naloga, ker v nasprotnem primeru delodajalec izgubi pravico odtegnjenja na delojemalca odpadajoči del razlike v prispevku. Združenje trgovcev.

Revolucija surovin

Pod tem naslovom je objavil »Neues Wiener Tagblatt« zanimiv članek, iz katerega posnemamo:

Na geološkem in gospodarskem zemljevidu se vidi, kako neenakomerno so na zemeljski obli razdeljene rude in druge surovine. Za surovine, ki imajo ležišča in produktivna področja kar stisnjena v nekaterih deželah, so prazen prostor tudi celi kontinenti. Tako pride 90% proizvodnje bakra na Kanado, USA, Čile, Belgijski Kongo in Rodezijo, 82% proizvodnje kositrja na Malajsko, Bolivijo in Nizozemsko Indijo, 80% proizvodnje niklja na Kanado, 90% kavčuka na Malajsko in Nizozemsko Indijo, 64% rudninskega olja na USA itd.

Ceprav je z odkrivanjem novih ležišč neenakomernost pri svetovni razdelitvi surovin še večja, je vendarle gospodarstvo s surovinami v brezkončnem evolucionarnem razvoju, med katerim se uveljavljajo nove tvarine. Najvažnejši je ta razvoj med vojnami, ko je treba na vsak način rešiti one probleme, ki so nastali zaradi pomanjkanja kake surovine. Nekatera odkritja so samo za premostitev dobe pomanjkanja, druga pa so tudi važna pridobitev za mirno dobo. Primere za to imamo že v stari dobi. Tako so v vojni za Kartago spoznali, da se s primesjo las, dlake in žime poveča prožnost konopljenih vrvi. V prvi svetovni vojni smo imeli evolucijo surovin, ni pa bilo revolucije, kajti nobena iznajdba novih tvarin ni mogla podpreti tekme z onimi, ki so imeli v rokah izdatne izvore surovin, in tako je do zmage res prišlo po »valu zemeljskega olja«, kakor so napovedovali predstavniki antante.

Za industrijske dežele, kakršni sta Nemčija in Japonska, je bilo pomanjkanje vzrok in vzgon pobude in volje, da se emancipirajo od surovin, ki jim manjkajo, kajti »val olja«, ki je odločil vojno, se ne sme več ponoviti. Zato je Nemčija takrat, ko je bila Evropa preplavljena od tujega rudninskega olja, rešila problem sintetičnega goriva ter se tako pripravila na vse, kar utegne prinesiti bodočnost. Nemčija si je pridobila tudi prvenstvo pri proizvodnji umetnega kavčuka. Ko so bile cene nizke in je bil svet prepričan, da je naravnega kavčuka dovolj, so na tujem nemško izdelovanje umetnega kavčuka »bune« smatrali za sicer

zanimive, v gospodarskem pogledu pa za nevažne poskuse. Ko pa je nemški sintetični proizvod pokazal vse svoje odlike, se je tudi tujina začela močno zanimati za sintezo kavčuka, ni pa se ji posrečilo niti to, da bi v svojih laboratorijih dosegla nemške proizvode. Zdaj med vojno se je izkazalo, da industrijske dežele niso navezane na naravne izvore kavčuka in da je preskrba kavčuka odvisna predvsem od tehnične stopnje in napredka dežele.

Se en primer revolucije surovin: Za deželo, ki je tako elektrificirana kot Nemčija, bi moralo biti evropsko pomanjkanje bakra v vojni dobi katastrofalno. Da se prepreči taka katastrofa, je treba najti pravočasno nadomestilo za baker. To nadomestilo je aluminij, ki se pridobiva iz boksita, s katerim je Evropa dobro založena. Ze l. 1937. se je pridobilo na Madžarskem več boksita kot v USA in s tem so bili dani vsi pogoji za uspeh nemške proizvodnje aluminija. Ta proizvodnja je l. 1938. dosegla 165.500 ton ter tako prekosila ameriško. S proizvodnjo se je močno povečala tudi uporabljivost aluminija. L. 1938. je svetovna proizvodnja aluminija dosegla komaj eno četrtino svetovne proizvodnje bakra, l. 1942. pa jo je že dosegla in tudi preseгла.

Na področju vlaknastih surovin je bila nad to vojno menda za vselej vržena diktatura bombaža. Tekstil-

na industrija evropskih dežel ni več odvisna od dobav bombaža iz dežel nasprotnega tabora. Moderna tehnika je važen sektor tekstilne industrije preložila in preuredila od surovin bombaža na surovino lesa, ki je vsaj v skromni meri delež vseh narodov in dežel sveta.

Vrsta novih umetnih tvarin je sploh nepregledna. Med drugim imamo dobra nadomestila za kost, roževino in usnje in moderna tehnika je ustvarila iz lesa in oglja nezdroljivo steklo, celofan in druge tvarine, za katere niso potrebne surovine svetovnega trga.

Najvažnejša primera revolucije surovin sta pač benein iz premoaga in umetni kavčuk. Z njima je podan dokaz, da se da spremeniti in tudi odpraviti nesorazmerna razdelitev ležišč in izvorov surovin. Korektura te slabe razdelitve je mogoča tudi v primeru, če ostanejo sedanje meje držav in narodov, kajti izvori sintetične produkcije so močnejši kot vsa ležišča starih surovin, ki imajo na zemeljski obli svoja stalna mesta in ki se po večini tudi prej ali slej izčrpajo. Razvoj v gospodarstvu s surovinami nam daje ne samo nado, temveč tudi gotovost, da bo razvoj tehnike odpravil razlike med bogatimi in revnimi, ko bo z odkritjem in uveljavo novih surovin omejil veljavo starih surovin ter tako odpravil tudi tekme in borbe zaradi njih.

Pomanjkanje lesa v Angliji

Pri nobeni surovini ni Anglija med vojno tako hudo prizadeta kakor pri lesu, ki ga je morala vedno uvažati. Med vsemi industrijskimi državami ima Anglija najmanj lesa, ker zavzemajo gozdovi samo 5% površine otoka. V povprečju zadnjih predvojnih let je morala Anglija uvažati toliko lesa, da je krila do 92% domače potrebnosti in od svetovnega lesnega uvoza 64 milijonov kubičnih metrov l. 1937. je prišlo na Anglijo nad 21 milijonov kubičnih metrov.

Pred sedanjo vojno je dobivala Anglija dovolj lesa iz Kanade in Sovjetske unije in od tekmovanja teh dveh velikih dobaviteljev je vedno imela dobičke. Velike dobave je preprečila vojna, ker so se zaprle najvažnejše transportne poti. Do 75% angleškega lesnega uvoza je šlo po Vzhodnem morju, ko pa je bila ta pot zaprta, je bila

Anglija odrezana od svojih dobaviteljev iz Evrope, transporti lesa čez Atlantik pa so bili mnogokrat uničeni od nemških podmornic. Pot iz Kanade je dolga in nevarna in tako ni čudno, da je izsekovanje angleških gozdov že l. 1942. devetkrat presešlo povprečno predvojno letno mero.

Najbolj občutno je pomanjkanje lesa v angleških rudnikih. Od svetovnega izvoza jamskega lesa je Velika Britanija pred vojno prevzemala skoraj tri četrtine. L. 1937. je n. pr. uvozila 3.648.700 kubičnih metrov jamskega lesa, kar je znašalo 72,5% od svetovnega izvoza te vrste lesa. Od ogromnega angleškega uvoza jamskega lesa pa je prišlo tedaj samo 21% na čezmorske dežele, vse ostalo pa so tvorile evropske dobave, ki jih je potem vojna preprečila.

Koliko zaslužijo narodi od plovbe

»Münchener Neueste Nachrichten« navajajo podatke iz poročila o plovbi, ki je bilo objavljeno v vestniku ameriškega trgovskega departementa. V posebnem poglavju so navedeni dohodki, ki so jih imeli posamezni narodi od plovbe. Gradivo za ta pregled je bilo zbrano l. 1937., velja pa za povprečje zadnjih predvojnih let.

Bruto dohodek svetovne plovbe je l. 1937. dosegel 2800 milijonov dolarjev. Delež angleške plovbe je bil pri tem 1000 milijonov ali okrog 37%. Po daljšem presledku je bila na drugem mestu Nemčija z dohodkom od 266 milijonov dolarjev. Norveška je dosegla 221 mi-

lijonov. Združene države Severne Amerike, ki so bile l. 1929. s svojim dohodkom od plovbe takoj za Anglijo na drugem mestu, so leta 1937. z dohodkom od 189 milijonov prišle na četrto mesto. Na petem mestu je bila Nizozemska, potem pa so sledile Francija, Japonska, Švedska, Danska in Grčija.

Posebno zanimiva je vloga, ki jo imajo dohodki od plovbe v skupnem dohodku posameznih narodov in držav. Pri tej primerjavi je bila l. 1937. Norveška na prvem mestu. Njeni dohodki od plovbe so dosegli 11,2% od skupnega narodnega dohodka. Po daljšem pre-

Izplačila gotovine iz brezgotovinskih računov

Vse imetnike brezgotovinskih računov pri denarnih zavodih obveščamo, da morejo dvigniti gotovino iz teh računov samo za tiste zneske, ki odpadejo na mezde in plače.

V ta namen morajo imetniki predložiti mezdne pole in plačilne sezname z navedbo uslužbenstva in višino plače Zavodu za socialno zavarovanje, ki bo te listine potrdilo, če bodo podatki v mezdni polah in plačilnih seznamih ustrezali podatkom, ki jih ima Zavod za socialno zavarovanje o zavarovanju uslužbenstva.

Tako potrjene mezdne pole je nato predložiti denarnemu zavodu, pri katerem ima stranka brezgotovinski račun, iz katerega bo na podlagi navedenega postopka izplačana gotovina za poravnavo mezd in plač.

(Dopis šefa Pokrajinske uprave VII št. 4266/6 z dne 4. 10. 1944 in Pokrajinske zveze delodajalcev z dne 7. 10. 1944 št. 2360.)

sledku so sledile Danska z 2,5%, Nizozemska z 2,4% in Anglija z 1,3%. Japonska je imela od plovbe 0,7% od svojega narodnega dohodka, Francija 0,5%, Nemčija 0,3%, Severna Amerika pa samo 0,09%.

Važen je dohodek od plovbe za mnoge narode kot sredstvo za pridobivanje deviz. Tudi pri tem je bila Norveška na prvem mestu. Dohodki od plovbe so ji dali več kot eno tretjino potrebnih deviz. Grčija je bila z 24% na drugem, Anglija s 13% pa na tretjem mestu. Za Združene države Severne Amerike so pomenili dohodki od plovbe samo 2% vseh deviznih dohodkov.

Ti podatki ameriškega trgovskega departementa so dali angleškemu tisku povod za razmišljanje o razvoju svetovne plovbe po l. 1937. ter o njenih bodočnosti. Pri tem so prišli listi do naslednjega, za Anglijo neugodnega zaključka: Anglija in Norveška sta zgubili večji del svoje tonaže, Združenim državam pa se je posrečilo, da so svojo plovbo močno razširile na račun zaveznikov. Tako bodo po vojni Združene države Severne Amerike imele tudi največji del od bruto dohodkov svetovne plovbe.

Vas tare SKRNINA (REVMA)? Igraje vam jo preženemo.

Pridelek marelic v Španiji

Letos so v Španiji pridelali nad 450.000 ton marelic. Ta pridelek je nekoliko manjši od lanskega, od onega iz l. 1935. pa je komaj polovica. Letošnji pridelek se je zmanjšal, ker je bilo v nekaterih pokrajinah neugodno vreme.

Ker se je med vojno izvoz marelic močno skrčil, so ustanovili precej novih podjetij za izdelovanje marmelade in sirupa. Takih obratov, ki pridelujejo samo marelice, je zdaj v Španiji že 69 in od tega samo v Valenciji 42.

Obratovanje švedskih ladjedelnice

Letos so dobile švedske ladjedelnice toliko naročil, da jim je za dve leti zagotovljeno polno obratovanje. V kratkem dobijo še nova naročila od domačih brodarstev in podjetij. Dobave pločevine in drugega materiala iz domačih industrijskih obratov so se povečale in tako upajo, da bo dovolj materiala za izvršitev vseh naročil.

Izplačevanje božične nagrade

V smislu odredb Vrhovnega komisarja glede ureditve mezd in delovnih pogojev ter na podlagi pojasnil nemških svetovalev je uslužbencem prepovedano dovoljevanje vsakih kreditov ali posojil.

Da pa si lahko uslužbenstvo nabavi za zimo potrebna življenjska sredstva, nas je Pokrajinska zveza delodajalcev obvestila, da se že sedaj lahko izplačajo božične nagrade, odnosno trinajsta mesečna plača nameščencem, enako kakor tudi delavstvu božičnica v višini za posamezne primere, ki so določeni s kolektivnimi pogodbami, odnosno z boljšimi medsebojnimi dogovori.

Vas muči PROTIN (GIHT)? Zakaj ga ne bi pregnali, ko pa se da?!

Jubilej dela

Lastnik precizne mehanične delavnice za pisalne in računske stroje g. Boris V. Simandl je te dni slavil 20 letnico svojega samostojnega udejstvovanja ter 10 letnico svojega podjetja in dela v Ljubljani.

V Ljubljano je prišel iz Gorice in kmalu si je z vestnim in solidnim delom utrl pot v tukajšnje poslovno življenje. Z marljivostjo in podjetnostjo združene strokovne sposobnosti so mu pridobile velik krog odjemalcev, vrline vedrega značaja pa mnogo prijateljev.

Ob jubileju mu čestita ter želi mnogo uspehov v bodočnosti tudi »Trgovski list«, ki ga šteje med svoje zveste naročnike in inšerente.

Preskrba s kurivom

Zaradi sprememb, ki so nastale po tehnični preureditvi proizvodnje plina pri mestni plinarni v Ljubljani, je produkcija koksa v zadnjih mesecih zelo nazadovala. Tudi odredba o zmanjšanju oddaje plina upliva močno na produkcijo koksa. Posledica teh momentov je, da sme Gospodarski svet računati glede razdeljevanja kuriva v bodočih mesecih le s cca. 1/3 koksa, ki ga je imel pred omejitvijo uporabe plina in pred preureditvijo plinarne na razpolago. Zato bo moral Gospodarski svet nakazila koksa v bodočih mesecih bistveno skrajšati, na kar se vsi v poštev prihajajoči obrati že sedaj opozarjajo, da skušajo svoje obratne razporede in ureditev prilagoditi tej neizogibni nujnosti.

Gospodarski svet vabi vsa podjetja, da izkažejo v bodoče obnem z vloženimi prošnjami za nakazila koksa podrobno stanje naročil, da se more presoditi nujnost nakazila in neodložljivost prevzetih del.

Elektro - podjetje

„BOKO“

Ljubljana - Bleiweisova št. 18

Palača Kmetijske posojilnice

Ljubljana

Gradišče

tovarna bonbonov in peciva

Elektroinstalacijska dela in popravila izvršuje

Ljubljana, Borštnikov trg 1

TELEFON 27-04

Suhe gobe stalno kupuje in prodaja

Mira Čuček

Ljubljana — Sv. Petra cesta šte. 13

F. KOS

LJUBLJANA

Židovska ulica št. 5

Pokojninsko in bolniško zavarovanje delojemalcev, ki so v inozemstvu

Glede pokojninskega in bolniškega zavarovanja onih delojemalcev, ki so bili zavarovani pri tukajšnjih socialnih ustanovah, pa se sedaj iz kakršnegakoli razloga nahajajo v inozemstvu, je prejela Pokrajinska zveza delodajalcev naslednja pojasnila:

1. Glede bolniškega zavarovanja je Zavod za socialno zavarovanje podal mnenje, da ne obstoja nikakršna nevarnost, da bi nastopilo dvojno zavarovanje, t. j. da bi se pri tukajšnjem zavodu staro zavarovanje nadaljevalo, obenem bi se pa v inozemstvu sklenilo novo zavarovanje, ker delodajalci v večini primerov odjavljajo delavce, ki iz kakršnegakoli razloga zapustijo delo. Pri tem Zavod za socialno zavarovanje upošteva sedanje razmere ter smatra za pravočasno tudi odjavo, izvršeno po preteku zakonitega roka, če delodajalec za to navede utemeljen razlog.

Delavci pa, ki so zaposleni v Nemčiji, so zavarovani pri tamkajšnjih zavarovalnih ustanovah. Tukajšnji Zavod za socialno zavarovanje bo v kratkem sklenil z nemškimi bolniškimi zavarovalnicami poseben dogovor glede zdravljenja delojemalcev, ki zbolijo v Nemčiji, pa se med boleznijo vrnejo v Ljubljansko pokrajino, oziroma ki zbolijo v času dopusta na ozemlju naše pokrajine. Ta dogovor naj bi se nanašal tudi na zdravljenje družinskih članov delavcev, ki so zaposleni v inozemstvu. Do dokončne sklenitve tega dogovora pa tukajšnji zavod nudi takim družinskim članom nujno zdravni-

ško pomoč. Prizadeti morajo predložiti Zavodu posebno prošnjo z navedbo kraja vzdrževalne zaposlitve ter po možnosti tudi blagajne, pri kateri je zavarovan. Zavod pa na tako prošnjo zahteva od pristojne nemške blagajne nalog za zdravljenje.

2. Glede pokojninskega zavarovanja delojemalcev, ki so bili odpeljani na delo v Nemčijo, je Pokojninski zavod za nameščence mnenja, da brez dvoma ne uživajo ugodnosti socialnega zavarovanja v nemških zavodih, tako da pri teh odpade možnost dvojnega zavarovanja. Ker pri službodajalcu v tej pokrajini ne opravljajo službe, normalno tudi ne prejemajo službenih prejemkov. Zato Zavod nima zakonite osnove, da bi vztrajal na zahtevi po pokojninskem zavarovanju. Odvisno je torej samo od uvidevnosti in dobrote delodajalca, če jim skuša ohraniti ugodnosti socialnega zavarovanja tudi za čas odsotnosti. Pokojninski zavod jih pri tem glede na izredne razmere ne ovira.

Delojemalci, ki so pa prostovoljno šli na delo v Nemčijo, uživajo enake ugodnosti socialnega zavarovanja, kot domačini. Če so tudi v Nemčiji tako zaposleni, da spadajo pod nameščensko pokojninsko zavarovanje, potem zanje velja meddržavna pogodba socialnega zavarovanja, ki še vedno velja in na podlagi katere jim ostanejo varovane tudi pravice iz tukajšnjega zavarovanja, ker se smatra, da je zavarovanje neprekinjeno.

Bilanca slovaške petletke

Obsežen pregled o uspešnem gospodarskem razvoju slovaške države je podal posl. Stano. Mlada Slovaška je v petih letih svojega obstoja dokazala svojo življenjsko silo.

Najprej je posl. Stano naglasil, da se se popolnoma uredile dr-

žavne finance. Dočim so znašali državni dohodki l. 1939. 1550 milijonov Ks, so narasli l. 1943. na 3959 milijonov ter so presegli izdatke, da se je moglo v petih letih izdati 2644 milijonov Ks za razna investicijska dela. Državni dolg se je sicer povečal, a je krit z inozemskimi terjatvami in z obsežnimi investicijami. V slovaški zunanji trgovini se je promet povečal od 3755 milijonov Ks v l. 1939. na približno 10 milijard Ks v letu 1943. 250 novih podjetij je nastalo v teh petih letih, 80 podjetij pa je bilo razširjenih. Približno dve milijardi Ks sta se investirali v industrijo. L. 1939. je bilo zaregistriranih še 30.000 brezposelnih delavcev, lani pa le še 4315. Število zavarovanih delavcev se je povečalo od 216.511 v l. 1939. na 317 tisoč 879 v l. 1943. V kmetijstvu se je proizvodnja stopnjevala in zagotovila rentabilnost podjetij. Za napredek kmetijstva se je izdalo v okviru načrta gospodarskega ministrstva v petih letih 486 milijonov Ks.

Slovaški narodni dohodek se je povečal, kar dokazuje tudi dvig hranilnih vlog. Te vloge so znašale l. 1939. 4757 milijonov Ks, l. 1943. pa 8102 milijona. Državne investicije so znašale v petih letih 4855 milijonov Ks, od česar je odpadlo za izpolnitev in zboljšanje železniškega prometa 1737 milijonov, za javna dela pa 1597 milijonov Ks. Malim kmetom se je dodelilo 152.000 katastralnih johov zemlje, 60.000 johov pa so jim dali v zakup. Za ljudsko prosveto se je v petih letih izdalo 1715 milijonov Ks.

Bi se radi OGRELI BREZ KURJAVE? Zdi se nemogoče, pa ni!

Razdelitev delovnih moči na Madžarskem

Po podatkih statističnega urada v Budapešti se je na Madžarskem stalež delovnih moči v kmetijstvu od l. 1910. do letos znižal od 60,3 na 55,8%, zvišal pa se je v industriji od 17,7 na 20,1%, v rudarstvu pa od 27,3 na 31,4%. Še bolj se je v tej dobi zvišal stalež nameščenec v trgovini in svobodnih poklicih. Ti statistični podatki so dokaz napredujoče industrializacije dežele in mehanizacije kmetijstva.

Trgovinski register

V piši:

Papiros, družba z o. z. — Ljubljana. Obratni predmet med drugim: nakup in prodaja papirja, papirnih izdelkov, kartona, lepene in sorodnega blaga na debelo in drobno. Ustanavljanje in udeležbe pri podjetjih družbene stroke, nabava realitet in tvornic stroke ter prevzem zastopstev in komisijskih poslov iz lastne stroke. Družba se je ustanovila za dobo 25 let. Osnovna glavica v višini 270.000 lir je vplačana v gotovini. Poslovodje: dr. Bole Ivan, gen. ravnatelj zav. banke »Slavija«, odvetnik dr. Kobal Alojzij, zasebnik dr. Pogačnik Frido, industrialec

dr. Rekar Ernest, veletrgovec Leo Souvan star. in bančni ravnatelj Schwinger Rihard. Družbo zastopata kolektivno po dva poslovodja ali en poslovodja skupno z evimenovanim prokuristom.

Spremembe in dodatki:

»Grom« spedičija, Ljubljana. Vpiše se podružnica s sedežem v Trstu.

»Indus« tovarna usnja in usnje njih izdelkov, družba z o. z. Zvišala se je osnovna glavica na 600.000 lir in je v gotovini popolnoma vplačana. Družba ima dva ali več poslovodij in namestnikov poslovodij, ki jih imenuje občni zbor ali pa se postavijo s pisnim sklepom po § 34. zak. o družbah z o. z. Vpišejo se poslovodje: namestniki: Mergenthaler Adolf ml., Stojan Marta roj. Mergenthaler, Piuk Berta roj. Mergenthaler. Družbo zastopata po dva poslovodja kolektivno. Če je kateri poslovodja (t. j. Mergenthaler Adolf st. in Mergenthaler Elizabeta) za držan, ga nadomestuje za to določen poslovodja-namestnik. Za vse podjetje postavljeni prokurist podpisuje trdko na isti način, le kolektivno z enim poslovodjem ali za to določenim namestnikom z označbo prokure.

Gospodarske vesti

Produksijski pooblaščenec za kovinske izdelke v Nemčiji je s posebno naredbo prepovedal izdelovanje igrin okrasnih predmetov za božični drevesca. Tudi proizvodnja športnih predmetov in telovadnega orodja se ustavi. Še nadalje pa se smejo izdelovati športna oblačila in športne čevlji.

Drž. železnice Protektorata so imele v gospodarskem letu 1943/44. 1103 milijonov Kč kosmatega dobička proti 889 milijonom v prejšnjem letu. Po plačilu obresti, investicij in drugih obveznosti je znašal čist dobiček 371 milijonov Kč. Naložena glavica železnice se je zvišala za 547 na 1113 milijonov Kč.

Oskrba Protektorata z živili je zaradi vestne oddaje živil, večje proizvodnje ter pravične razdelitve zagotovljena, kakor je izjavil minister Hruby.

Pošne pristojbine so bile v Trstu zvišane. Za pisma do 20 g bo potrebna odslej znamka za 1 liri, za pisma od 20 do 250 g pa 2 liri. Tudi vse druge pristojbine so zvišane.

De Gaulle je zahteval od argentinske vlade vrnitev svojčasno rekviriranih francoskih trgovinskih ladij. Argentina je zato prišla v veliko stisko.

Švica bo letos pridelala od 180.000 do 200.000 ton sladkorne pese, kar pomeni za Švico rekordno letino. Nameravajo zato postaviti še eno tovarno za sladkor.

V Španiji so bili po dolgem času zopet prvi živinski sejmi. Cena živin pa je bila tako visoka, da je bil kljub velikemu povpraševanju le malo živine prodane.

Svedski obrok mesa je bil na glavni prebivalca znižan od 420 na 400 g na teden.

Zunanje-politična komisija senata USA je zahtevala, da se kontrolira dobava Angliji po zakonu o posojih in zakupu, če v resnici služijo oboroževanju. Kajti za okrepitev tujega gospodarskega aparata ni bil izdan zakon o posojih in zakupu.

Na Malabarju v Indiji bo potrošnja riža racionirana, ker indijska vlada ne more jamčiti, da bi mogla še poslati riž na Malabar.

STEKLO

PORCELAN

AVGUST AGNOLA

Ljubljana — Dunajska cesta št. 10

JERAS MAKŠ

Ljubljana, Miklošičeva 34

Čokolada • bonboni • keksi

Telef. 38-36

KNJIGOVEZNICA

Ljudske tiskarne

LJUBLJANA, Kopitarjeva ul. 6

a) Knjigoveški oddelek: Vezava vseh vrst od preprostih do razkošnih

Zaloga poslovnih knjig in rastiranih papirjev za knjigovodstvo

b) Torbarski oddelek: Izdelovanje kovčgov, potnih in damskih torbic, aktovk, listnic, denarnic in sličnih galanterijskih izdelkov

Solidno in priznano delo